

193 1. Beh. af Forst. L. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 194

her i Danmark som paa Island. Det maatte overraske mig at høre saadanne Udtalelser som dem, jeg heller ikke nu vil gengive, fordi de ere saa aabenbart i Strid ikke blot med det sande statsretlige Forhold, hvori Island staar til den danske Krone, men ogsaa paa det Allerbesteniteste i Strid med den Lov, Rigsdagen har vedtaget og Kongen stadfæstet, og som derefter er udkommen med den Dato af 2den Januar 1871, særligt dens § 1, som jeg tillod mig kortelig at henviser til, da jeg havde Ordet i Slutningen af foregaaende Møde. Naar nemlig Island er en uadskillelig Bestanddel af det danske Monarki, saa faar dette Forhold netop iblandt Andet sit Udtryk deri, at Islands Administration er undergivet den høieste administrative Myndighed her i Landet, der har sit Hovedpunkt i Statsraadet, som jo under sig har alle vigtigere Regjeringshandling, hvilket det ærede Medlem blandt Andet ogsaa kan se af de forskellige danske Grundlove. Derfor Sagen stillede sig anderledes, derfor den Mand, der staar i Spidsen for den islandiske Administration, for de særlige islandiske Forhold, ikke var Medlem af det danske Statsraad, vilde det derved være betegnet, at Island havde en Stilling, som hieften stemmer med de statsretlige Forhold, med den danske Historie eller med den Lov, jeg før tillod mig at nævne. Naar man mindes de Forhandlinger, der have fundet Sted her, og de Forhandlinger, der have fundet Sted paa Island, naar man ihulommer den Betydning, som denne Sag overhovedet har havt og har, ja, saa skal jeg kun gjentage, at det har overrasket mig at høre disse Ytringer fremkomme, ikke en enkelt, men gjentagne Gange i det danske Folkething. Og naar det skulde være grundlovstridigt, at Ministeren for Island havde saet Sæde i Statsraadet, saa var der, forekommer det mig, en Nødvendighed for noget nærmere at begrunde en saadan Paastand, al den Stund vi jo Alle vide, at Grundlovens § 13 bestemmer, at Kongen udøver og afstediger sine Ministre, ligesom han bestemmer deres Antal og Forretningernes Fordeling imellem dem. Man maatte altsaa, tror jeg, have noget Bestemt at støtte sig til, naar man vilde angribe den Bestemmelse, hvorved en Mand var bleven kaldet til Sæde i Hans Majestæt Kongens Raad. Det er blevet mig sagt, at det ærede Medlem har henvist til § 14 i Grundloven. Jeg tilstaar, at jeg, førend jeg fik denne Meddelelse, var meget begjærlig efter at vide, hvorpaa det ærede Medlems Ansøelse kunde grunde sig. Efter at jeg har faaet Meddelelsen derom, tilstaar jeg, at min For-

undring om muligt er bleven endnu større, thi det er mig ikke muligt at se, at der i Grundlovens § 14 findes en eneste Tøddel, hvorpaa det ærede Medlem kan støtte den Ansøelse, som jeg tilstaar, jeg finder saare mærkverdig, § 14 i Grundloven bestemmer, at Ministrene være Ansøret, at de kunne tiltales for deres Embedsforrelse af Kongen eller Folkethinget, og at Rigsretten paakjender Sagen. Sa, der er ganske vist det Giendommelige ved den islandiske Ministers Stilling, at han, foruden det Ansvar, han har lige overfor Kongen og den danske Rigsdag eller Folkethinget, og som kan gøres gjældende ved den danske Rigsret, tillige har et Ansvar lige overfor det islandiske Althing, som af dette kan gøres gjældende imod ham, og at Sager besaaende blive at paakjende, indtil nærmere bestemmes af Rigets Høiesteret; men fordi den islandiske Minister har Ansvar lige overfor det islandiske Althing, derfor har han intet Dieblit ophørt at have Ansvar lige overfor Kongen og det danske Folkething, som det følger af hans Stilling som Minister. Den islandiske Minister kan ogsaa som saadan drages til Ansvar for, hvad han maatte have forbrudt under sin Embedsforrelse, af Kongen og ogsaa af Folkethinget, for saa vidt dette maatte have Noget at anke over hans Embedsforrelse. Det ærede Medlem vilde maasse sige, at hans Embedsforrelse, hvad særlig de islandiske Sager angaar, ikke kan drages ind under Folkethingets Omraade, men overfor det ærede Medlem da, at en Minister, foruden den særlige Administrationsgren, han er sat over, tillige har et andet Hverv, som vel nok turde være ligesaa vigtigt og ansvarsskuld, som den særlige Administrationsgren, overfor det ærede Medlem da, at der paahviler hvert af Statsraadets Medlemmer et Ansvar netop som saadant, at ethvert Medlem af Statsraadet har et Ansvar for de Beslutninger som maatte blive tagne der, og i det Hele taget for Regjeringens Forrelse i det Store? Dette Ansvar paahviler ogsaa Ministeren for Island fra det Dieblit, da Hans Maj. Kongen har givet ham Plads i Statsraadet, og dette Ansvar kan efter Omstændighederne gøres gjældende af Kongen eller af Folkethinget. Ogsaa er det da underligt, at det kan overraske saa meget, at en af Danmarks Rige uadskillelig Bestanddel, Island, har en Minister, der har Sæde i det danske Statsraad, naar vi dog vel Alle kunne erindre den Tid, da det danske Statsraad omfattede en Minister for Slesvig og en Minister for Holsten-Lauenborg, skjøndt jeg, hvad det sidste angaar, ikke antager, at der er Noget, der har villet paastaa, at disse Lands-